

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ» МОЗ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю, присвяченої пам'яті ректора, члена-
кореспондента НАМН України, професора Леоніда Якимовича Ковальчука**

**«РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»
У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ
ОСВІТІ УКРАЇНИ»**

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

**21-22 травня 2015 року
м. Тернопіль**

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2015

ВПЛИВ СЬОГОДЕННЯ НА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОГО ФАХІВЦЯ

В.О. Ольховський, В.В. Хиженяк, В.К. Сокол, М.С. Сокол

Харківський національний медичний університет

Вступ. Чинний Закон України «Про вищу освіту» має за мету підготовку конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізацію особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях. Тому медична спільнота вже сьогодні повинна відповідним чином забезпечити формування медичного фахівця, зокрема – оволодіння юридичними знаннями.

Основна частина. Важко не погодитися з думкою А.Х. Завальнюка та співавторів [1], що лікар, як фахівець, формується поетапно: професійний відбір, навчання і лікарська діяльність. Професійний відбір має суттєву ваду – у медицину приходять переважно ті особи, що не перевірили своє покликання бути лікарем шляхом працевлаштування у медичні заклади нянькою, санітаркою, санінструктором або молодшою медсестрою. Це має бути належним професійним нюансом відбору в медицині. Етап навчання грішить тим, що людина розглядається як біологічна істота, а не вивчається як особистість, індивідуальність якої впливає на перебіг хвороби. Тому лікування має бути комплексним – і тіла, і особистості. Хто ігнорує цю істину, у того неминучі конфлікти з хворими. А там, де конфлікт, – там скарги і позови через суд. На третьому етапі формування лікаря (практичне поле діяльності) спостерігаємо також недоліки, зокрема існує недостатня увага до самореалізації через самоосвіту. Медичний університет готує лікарів, життя – фахівців. Основна причина байдужості, неетичного поведіння медичних працівників полягає в тому, що вони посили не свою професійну нішу в суспільстві. Відбувається емоційне виснаження, професійне вигорання. Ось чому сучасні лікарі швидко втрачають чутливість до скарг і проблем хворих.

На нашу думку, одна з причин негативізму в медицині – незнання чи погане знання більшістю медичних працівників чинного медичного та юридичного законодавства, що регулюють правовідносини в сфері охорони здоров'я. Кожний лікар, бакалавр, провізор, фельдшер, акушерка, медсестра

повинні в достатній мірі орієнтуватись в сучасному законодавстві щодо охорони здоров'я в Україні, у правових питаннях лікувальної діяльності, знати свої обов'язки і права, а також пам'ятати про відповідальність за порушення норм професійної діяльності.

Нажаль більшість медичних працівників невпевнено орієнтуються в юридичних нюансах медичної практики. Але залишається обов'язковою усталена норма римського права – «*Dura lex, sed lex*» – закон суворий, але це закон. Внаслідок небажання знати сучасну законодавчу базу медичний персонал набуває гіркий досвід правильності та актуальності римської норми. Суспільство та громадськість все частіше агресивно обговорюють тему лікарських помилок. Ця проблема часто обумовлює тяжкі наслідки як для пацієнтів, так і для медичних працівників. Правові знання повинні посідати належне місце в структурі самореалізації медиків. Це забезпечить медичну допомогу надійним сенсом і широкою безпекою, а також буде профілактикою багатьох неприємностей. Знання нормативно-правової бази медичної діяльності є запорукою належної готовності лікарів до можливих конфліктів з пацієнтами та їх родичами, керівництвом медичних закладів і органів управління охороною здоров'я. Оптимальний механізм вирішення цих проблем – чинне законодавство і професійна медична експертна оцінка.

Висновки: Законодавчі новації вимагають оновлення навчально-методичного забезпечення формування медичного фахівця. У першу чергу це стосується оволодіння юридичними знаннями. Крім того, існує недостатня увага до самореалізації через самоосвіту. Також потрібен комплексний спосіб лікування – і тіла, і особистості.

Література

1. Завальнюк А. Х. Етично-правові аспекти лікарської діяльності в Україні : монографія / А. Х. Завальнюк, Г. Ф. Кривда, І. О. Юхимець – Одеса : Астропринт, 2008. – С. 15.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Л.І. Остаюк, І.В. Мельник, Н.К. Гребень, О.В. Стеченко

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Вступ. Закон України «Про вищу освіту» (стаття 62) передбачає права осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, на академічну мобільність, в тому числі міжнародну, визначає серед основних напрямів міжнародного співробітництва її участь у програмах двостороннього міждержавного і між університетського обміну студентами.

За дорученням МОЗ України в Національному медичному університеті у 2013/2014 навчальному році проведено ряд науково-методичних семінарів за участю начальників навчально-методичних відділів, методичних кабінетів медичних університетів і академій України (далі – Семінар). Роботу семінарів організували фахівці навчально-методичного відділу НМУ імені О.О. Богомольця та Державної установи «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти України».

На виконання рекомендацій Комюніке (2009, 2012р.) Європейських міністрів освіти з країн учасниць Болонського процесу проведений науково-методичний семінар з питань удосконалення організації академічної мобільності студентів.

Основна частина. Учасники Семінару проаналізували «Примірне положення про академічну мобільність студентів ВНЗ України», затверджене Наказом МОН України від 29.05.2013 р. № 635 (далі – Положення) в основному регламентує загальний порядок організації різних програм академічної мобільності студентів на території України і за кордоном. Положення передбачає два види академічної мобільності: зовнішню навчання студентів ВНЗ України у вищих навчальних закладах за кордоном впродовж певного періоду, а також навчання в інших ВНЗ України протягом визначеного закладами-партнерами терміну, що можна назвати внутрішньою академічною мобільністю. В зазначеному